

eltörlesztésről szó sem lehet, mert ez a személyzet egyidejűleg a szőregi vámost elkerülő kocsi kocsik vámtételeinek ellenőrzését is teljesíti. Eppen azért egy ilyen nagy bevételi tételnek eltörlesztését a pénzügyi bizottság újabb megfontolása nélkül nem teljesíthettem.

A piaci helypénzek leszállításának

kérdését is alapos megfontolás tárgyává kell tenni, mert mikor a Mars-tér kikövezési költségeire igénybe veendő hitel törlesztése és kamatok az 1935. évi költségvetést 93.000 pengővel terhelik, a piaci helypénz kezelési költség 40.311 pengőbe kerül, a piacok locsolása és takarítási költsége 30.000 pengőt emészt fel, a piacrendészeti szervek illetménye 15.000 pengőbe kerül és ha ehhez a költségekhez hozzászámítjuk még a jelenlegi piacok burkolati költségének amortizációját, továbbá a külsőben lévő Valéria-téri huszias kikövezését, akkor a piaci helypénzjövetelemből előirányzott 208.199 pengőből a városi háztartásra haszon nem járul, mert az teljes egészében a piacok fenntartására lesz fordítva.

A bevételek leszállításáról.

vagy törlesztésének kérdésénél, vagy a kiadások emelésénél mindenkor szigorúan ügyelni kell arra, hogy minden 14.500 pengő 1 százalékos községi pótdadónak felel meg.

Bejelentem, hogy az államrendőrség kiadásaihoz biztosított eddigi 280.000 pengős hozzájárulás összegét a vonatkozó törvény rendelkezések alapján a költségvetés bevételeinek 3 százalékaiban irányozottam elő 173.941 pengőt, így a kiadási tételt 106.059 pengővel mérsékeltem — mondja jelentésében a főszámvevő, majd kifejti, hogy a városi szegényalap kiadásaihoz biztosított hozzájárulás összegét 49.155 pengővel mérsékelte, mert a népkonyhák látogatottsága lényegesen apadt. Az alsótanyai gazdasági vasút üzeménél jelentkező hiány fedezésére az elmúlt évvel szemben 21.048 pengővel kevesebbet irányzott elő a főszámvevő, mert a dollár árfolyamának esésével a vasút építésébe fektetett tőke után kevesebb kamatot kell fizetni. A dollár árfolyama 3.50 pengővel van számítva a tervezetben.

Ugyancsak a dollár árfolyamának esésével és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankkal a 450.000 dolláros kölcsönügyletből kifolyólag létrejött egyesség alapján, a hitelügy tételénél, a kölcsöntőke és kamataira, múlt évben előirányozva volt hitelt, 107.000 pengővel leszállította a számvevőség.

A kiadások tételénél a nyugdíjalaphoz biztosított hozzájárulás összege az elmúlt évvel szemben 56.000 pengő emelkedést mutat. Ennek

magyarázata az, hogy a városi alkalmazottak nyugdíjárulása az 1934. évre a városi nyugdíj-szabályzatban megállapított százalékok arányában irányoztatott elő. A Közigazgatási Biróság ítélete alapján a városi alkalmazottak sem terhelhetők magasabb nyugdíjárulással, mint az állami alkalmazottak, így ezen a címen az alap bevétele 36.383 pengővel esett. A még mutatkozó különbözet indoka az, hogy a nyugdíjasok lakbérmérséklése címén hozzávetőleg 30.000 pengő kiadás apadására számított a számvevőség, mivel az 1934. évi költségvetés készítésekor a vonatkozó rendelet még nem jelent meg, a rendelet megjelenése után a várt apadás teljes összegben nem jelentkezett.

A tervezetben emelkedett a kiadás összege a városrendezés tételénél 64.754 pengővel, mert az 1935. évre a Mars-tér, Mátyás-templom körüli burkolatok és a közúti hid feljáró kiburkolására szükséges összegekből esedékessé váló töketör-

lesztő részletek és kamatfizetési kötelezettség elő lett irányozva.

A kiadási tételek általában legtöbb helyt apadtak.

Megállapítja végül a jelentés, hogy a városi üzemek költségvetései általánosságban a múlt évi keretek között mozognak, csupán a fehértől halgazdaság költségvetése mutat a városi háztartás javára javulást, amennyiben ez az üzem a tiszta hasznából 36.728 pengőt juttat a város háztartásának.

A költségvetési tervezetet most majd dr. Pálffy József polgármester vizsgálja felül. A polgármestertől levél érkezett Létfőn, hogy csak augusztus tizedike táján érkezik vissza Szegedre és közvetlen ezután kerül sor a költségvetési tervezet felülvizsgálására. A pénzügyi bizottságot előreláthatólag augusztus harmadik hetében hívja össze a polgármester, hogy az 1935. évi költségvetési tervezet tárgyalását megkezdje.

Előadás a rádióban Az ember tragédiája szegedi előadásáról

(A Délmagyarország munkáiról.) Például áll az a nagy érdeklődés, amely a szegedi szabadtéri játékokat megelőzi. A Széchenyi-tér 2a alatt lévő központi irodában állandóan szól a telefon, az ország minden részéből érdeklődnek a szabadtéri játékok iránt és telefon útján foglalják le a jegyeket. Az augusztus 4-iki bemutató előadáson nemcsak a magyar, hanem a külföldi irodalmi és színházi világ reprezentánsai fogtak találkozni. A szabadtéri játékok vezetősége meghívta Az ember tragédiája szegedi előadására a római állami színház igazgatóját és a római Az ember tragédiája előadásának főszereplőit, valamint Antonio Widmar, a budapesti olasz követség sajtófőnökét, akinek kezdeményezésére Rómában előadásra kerül Az ember tragédiája. Meghívót küldött a szegedi szabadtéri játékok vezetősége többek között a bécsi Burghtheater igazgatójának, Hermann Röbelignek, valamint Marie Els-nek, Ottó Tresslernek, Paul Hartmann-nak, a bécsi Az ember tragédiája főszereplőinek és dr. Mohácsi Jenő író-

nak, aki Az ember tragédiáját németre fordította. A kiváló író közölte a szegedi szabadtéri játékok vezetőségével, hogy már augusztus 2-án Szegedre érkezik, hogy az utolsó próbákat végignézze és közölte, hogy Az ember tragédiája szegedi előadásáról augusztus 6-án este 11 órakor németnyelvű előadást tart a magyar rádióban.

Az ember tragédiája előadásának utolsó próbái folynak a Dóm-téren. Bánffy gróf és Oláh Gusztáv rendezése, valamint a szereplőművészek, különösen Csontos Gyula, Tóth Anna, Turay Ferenc és Lhotay Árpád alakítása, a többi főszereplőkkel együtt rendkívül művészi élményt fognak jelenteni. Vasárnap megérkeztek az európai híri Szentpál-csoport kiváló táncosnői, akiknek vezetője Szentpál Olga egészen új koreográfiát írt Az ember tragédiája idej előadására.

Az ember tragédiája mind a hét előadására jegyek elővételben kaphatók a színházi jegypénztárnál.

Csizmásbál a homokon

Irta Kóro Imre

Böröcsök Imre háza a várostanyai szikes úton „üldögél”. Az épület elülső része igen keményen állta a sarat (vályoghól építették), de bizony a hátsó része az épületnek nem győzte várni a beígért gerendákat, azért hát lepihent egy kicsit. Akármennyit is dolgozik, nem tudok annyi pénzmagot összerakni, hogy ezt a kis „furbicot” felépítem — panaszkodott Böröcsök gazda. Mert hát a cím az a homokon is felemeli az embőrséget. Az öreg Böröcsök is sokszor emlegeti az esküdteket: Gazda embőr vónék vagy mi a csuda? Még pedig a magam gazdája. Már a bérlő az más rang. Ha akkora is a földeske, hogy a kutágas körül szorong az egész tanyaépület, akkor is gazda, az embőre, mert örökölt. Míg a bérlő akkor se gazda a homoki ember szemében, ha olyan nagy a földje, hogy a pénzügyigazgatóságtól elér az adóhivatallig. Az „örök” szó az a legszebb szín a homoki cimében. Böröcsök Imre örökföldön foglalatoskodott. Másfél láné földön olyan szép beosztással igyekezett, hogy mindenki megkapta pontosan a magáét. Mert hát négy örökös tartozott a birtokhoz, „mög” az adóhivatal. Négy fítestvére volt az Imre bácsinak, akik egy-két dűlő-üttal odébb laktak, hasonló nagy birtokon. Az édesapjuk nagyon „ipar” (iparkodó) ember volt. Hol itt, hol ott vett egy kis földet, úgyhogy mikor halom más történt vele, minden fiára jutott egy kis homoki földeske. Jó magyar szokás szerint mind a mai napig nem egyeztek meg az elosztásban, így senki sem tudta, hogy melyiknek a földjén éi, mert hát még nem irattak. Sok pénzt kér a közjegyző ur. Aratáskor mindent szépen egybehordtak, azután emberségesen elosztzkodtak. Soha meg nem vették egymást ilyen hivatalos minőségben, csak az asszonyokra esőt egy-két fogás, ha beleavatkoztak szózhetségükkel a közadakozásba, ahogyan

maguk között az osztózt elnevezték. Imre bátyám ép a vályogvetőket dicsérte, mikor a házuk elé kerültem.

Elkísért a Schäffer-kocsmáig. Megszoktam érte adózni. A homokon minden második szava az emberformának: adó. Ha kölcsönkér valakitől: Majd mögadózik érte, nyagatja meg a nyájas adakozót. Ha orvostól távozik, akkor az orvost nyugtatja meg: Majd mögadózik érte. Már ott tartunk, ha febeverik valamelyik legényt, akkor a fiatal is csak annyit mond: Majd mögadózik érte. De ha két deci kadarka kerül az emberfiához, akkor még az adóba is belenyugosztatja magát a szőgény embőr — magyarázta a homoki élet folyását a kocsmasztárnál, Böröcsök Imre. Ha meg a pohár egy-két utat megjár a söntésig mög vissza, akkor bőkezű lesz az öreg: No tekintetős ur, vögye elő a plajbászt, fizetők.

Tudja tekintetős ur, legszívesebben a csizmás bálra emlékezők vissza. Mikor kikerültem az ismétlőből, mindjárt odaadtak bérőnek. Akkor még csak két osztályból állt az ismétlő. Nem úgy ám, mint mostan. Most ha elvégzi a fiam a hat elemi, akkor kerül az ismétlőbe. Én mög mindjárt az első osztályból ismétlőbe kerültem „mögismétlőttem” az osztályt, azután nem is próbálkoztam vele, 8 éves koromban elszegődtem.

Mínthogy a kocsmáros még igen jó áron mérte a bort, hát beigazítottam az Imre bácsit az egyenesbe: A bálát mesélje öreg, mert ha az iskolánál kezd, akkor ma nem kerülünk el a bálba.

No akkor gyerünk a bálba, tért a rendes utra Imre gazda. A tizenhatodik évembe fordultam, mikor elhatároztuk a cimborákkal, hogy elmögyünk a Gárgyán-kocsmába, bál iránt. Sok módos cimborám volt, mög mán az én apámnak is volt mán akkor örök földje. Édős apám nem nagyon tiltakozott a bál ellen, csak pénzt nem akart annyi, míg édős szülém az ellenállott. Ne mőnjé fiam még, no. Ráérsz még mögszuratni magad. Ráérsz még rendőrkézre jutni. Mikor láttá, hogy kálletlenül

fogadom a beszédjít, hát eldugta a rámás csizmát. Talán odaelőmaradtam volna, ha a cimboráknak mög nem ígéröm, hogy elverjük a feketeszélieket, ha elmernek gyünni a bálba. Elmőntem én meztőláb a kocsmába. De okkoriban összetartott ám a fiatalság. Az összes cimborám, valamennyi, lévetőtte a csizmáját, még a feketeszéliek is, hogy lé né csufoljam magamat a lányok előtt az első bálba. Nem is volt olyan nagy hiba, mert jobban megszoktuk a meztőlábbal való fordulást, mint a csizmát. Egész jó mönt a mulatság, mikor egy szőrré csak beállit egy diszruhás embőr a főispány ur legénye. Csőndesebben mulassatok. Itt a „Főispány” ur. Olyan alkalmazatosan táncoltunk, hogy még egy városi fehérmép is beleavatkozhatott volna. Mikor bekerült az ivóba a főispány ur, akkor tudtuk meg, hogy egy miniszter is van vele. Nagyon megéljeneztük, mert már akkor is tudtuk, hogy a miniszter azért gyün ki, hogy mögéljenezzük. Nagy ur volt ám akkoriban egy miniszter.

Nem engedtem, hogy az öreg rátérjen a rangismertetésre: Imre bácsi, igya mög a bort, mert jön a vonatom.

Jól van no, dőrmőgte az öreg, a tekintetős ur sohase hagy kibeszélni. Hát a miniszter ur mikor möglátta, hogy meztőláb vagyunk, azt hitte, hogy a szegénység miatt táncolunk a lábunkfejem. Úgy megsajnált bennünket, hogy azonnal mindannyiunknak, voltunk vagy huszan, csizmát rőndölt. Epen vásár volt a faluban, egy-kettőre ki is hozta a kocsija. Mikor beállítottam edősszülémhez az új csizmával, azt hitte, hogy tempőzok. Mikor mög mögtudta, hogy milyen úton került a csizma a lábomra, csak annyit mondott: Látod ugy-e fiam, hogy jót akartam. Csak apám, az volt mindig olyan igazságosforma, mert ráripakodott edős szülémre: Majd mögfizetőd té még ezt a csizmát, mőnkét fog szoritani a fiad csizmája. Nem igen szerette az öreg, ha urféléül kaptunk aian-déket.